

Til: Instituttrådet på HELSAM
Fra: Instituttleder

Dato: 19. april 2016

Forslag om nedleggelse av masterprogrammet i Sykepleievitenskap og prosess for utvikling av alternativ bruk av studieplassene

Institutt for helse og samfunn foreslår å nedlegge masterprogrammet i Sykepleievitenskap og legger med dette frem saken til instituttrådet, før forslaget sendes videre til behandling i fakultetsstyret den 10. mai og eventuelt til endelig vedtak om nedleggelse i universitetsstyret den 20. – 21. juni, i tråd med Forskrift om studier og eksamener ved UiO § 3.2 (1).

Avdeling for sykepleievitenskap har ikke fått seg forelagt forslaget i skriftlig form før det sendes ut til instituttrådet. Instituttleder har deltatt på avdelingsmøte (16. mars 2016) og presentert muntlig de vurderinger som ligger til grunn for forslaget. Avdeling for sykepleievitenskap vil behandle saken i forkant av instituttrådsmøte og avdelingsleder vil stille på instituttrådets møte.

Bakgrunn og begrunnelse for forslaget om nedleggelse

Institutt for sykepleievitenskap ble opprettet i 1985 og ble en del av Det medisinske fakultet i 1993, med eget doktorgradsprogram samme år. Ved opprettelsen ble det også igangsatt et studieprogram bestående av 1. avdeling og 2. avdeling, hver på 1,5 år. Disse ble erstattet av Hovedfag i sykepleievitenskap i 1998 som deretter ble erstattet av 2 årig Mastergradsprogram i sykepleievitenskap (§ 3) i forbindelse med innføringen av kvalitetsreformen i 2003. Masterprogrammet har til sammen 40 studieplasser, med 20 plasser hver på heltid og deltid. Over de årene studietilbudene har eksistert, har et stort antall sykepleiere med høy vitenskapelig kompetanse blitt utdannet. Mange har gått videre til ph.d.-grad. De uteksaminerte kandidatene har i særlig grad bidratt til å høyne den vitenskapelige kompetansen rundt på ulike høyskoler, men også i betydelig grad i sykehusene.

Konkurransen om å rekruttere sykepleiere har i løpet av årene programmet har eksistert blitt stadig hardere. For 15 år siden var det kun fire steder hvor det var mulig å ta hovedfag i sykepleievitenskap. I dag er det 56 ulike tilbud om masterstudier for den samme sykepleiergruppen. Programmet har fått gjennomgående god evaluering av studentene. Det er også vurdert til å ha høy kvalitet gjennom ekstern evaluering (REF).

Fagmiljøet har tidligere påpekt at 40 studieplasser er for mye for dette programmet, uten at dette har vært fulgt opp av institutt eller fakultet. Det har vært relativt stabil søkning de siste 4-5 årene,

og antall studenter som starter har vært mellom 13 og 18 (heltid og deltid samlet). Dette antallet er lavere enn det som er anbefalt som minstenorm på et mastergradsprogram (REF).

Tabell 1: Søker- og oppmøtetall for masterprogrammet, heltid og deltid kombinert. Ramme på 40 studieplasser. Tallene er hentet fra UiOs opptaksstatistikk.

Opptaksår	Antall søknader	Antall kvalifiserte søkere	Antall møtte	Antall fullførte ¹
2016	60			
2015	58	31	15	13
2014	68	35	13	8
2013	66	43	18	25
2012	68	40	16	30
2011	95	57	24	20
2010	107	65	23	27
2009	110	87	19	14
2008	155	123	39	8
2007	173	140	38	15
2006	168	145	41	35
2005	122	101	41	14
2004	84	66	42	36*
2003**	75	-	-	-

*35 av disse er fra Sykepleievitenskap 2. avdeling, 1 fra masterprogrammet

** Tallet her er hentet fra DBH, siden UiOs opptaksstatistikk kun går tilbake til 2004.

Et annet aspekt som har spilt inn på avgjørelsen om programmets framtid, har vært SAKS²-samarbeidet mellom Høgskolen i Oslo og Akershus og Universitetet i Oslo. De to institusjonene har på noen områder har delvis overlappende fagporteføljer. En arbeidsgruppe har derfor nå jobbet med å se på arbeidsfordelingen mellom disse to institusjonene, og masterprogrammet i Sykepleievitenskap er et av programmene som har vært vurdert i denne gruppens arbeid. Det finnes et svært likt studietilbud ved HiOA som også sliter med rekruttering. Til sammenligning er det svært god søkning til videreutdanninger som også kan gi mastergradskompetanse.

¹ Antall fullførte vitnemålsgivende utdanninger fra programmet dette året. (Statistikk hentet fra DBH.)

² SAKS = Samarbeid, arbeidsdeling, konsentrasjon og sammenslåing – en satsning fra Kunnskapsdepartementet for å få sterkere fagmiljøer og mer profilerte institusjoner gjennom klarere arbeidsdeling og mer forpliktende faglig samarbeid i universitets- og høyskolesektoren.

Arbeidsgruppen har ennå ikke avlevert noen rapport, men det har vært enighet om å anbefale begge institusjoner å vurdere nedleggelse av de to programmene i sykepleievitenskap, og heller bruke studieplassene på alternativ måte for å ivareta et godt og fremtidsrettet tilbud til sykepleiere. Det er særlig pekt på at institusjonene må sikre tilbud som er rettet mot å bygge opp forskningskompetanse uavhengig av videreutdanning.

Det er instituttets vurdering at de 40 studieplassene som i dag brukes på masterprogrammet i Sykepleievitenskap kan utnyttes langt bedre ved 1) overføre noen studieplasser til andre studieprogrammer ved instituttet og/eller 2) utvikle et nytt studietilbud med sikte på å skape et attraktivt tilbud for sykepleiere som ønsker en forskerkarriere. En slik omlegging vil gi oss masterprogrammer som på en mer hensiktsmessig måte kan treffe dagens behov hos sykepleierne spesielt og samfunnet generelt. Instituttet vil fortsette å ta sitt samfunnsansvar ved å tilby forskningsrettede mastertilbud som er attraktive for sykepleiere.

Prosess videre

Dersom masterprogrammet i Sykepleievitenskap vedtas å legges ned, vil det arbeides frem en midlertidig omdisponering av studieplassene innenfor instituttets programportefølje for opptaket i 2017. Det er særlig aktuelt å utvide antallet studenter på mastergradsprogrammene i avansert geriatrisk sykepleie og internasjonal helse. Videre vil det umiddelbart igangsettes et arbeid for å gjennomgå hvordan instituttets masterportefølje best kan utvikles gitt at vi skal omdisponere 40 plasser. Dette skal gjøres i nært samarbeid med fagmiljøet på Avdeling for sykepleievitenskap spesielt, men vil involvere også fagmiljøene knyttet til de øvrige masterprogrammene.

Utfordringene knyttet til det relativt lave antallet studenter på mastergradsprogrammet i sykepleievitenskap, ble diskutert med rektor og dekanus våren 2015. Rektor presiserte at en omdisponering av studieplassene må ivareta sykepleieres behov for masterutdanning. Avdelingsleder Marit Kirkevold skisserte en mulig modell for fornyelse av masterporteføljen, ved å bygge videre på og utvide modellen som er laget for Masterprogrammet i Avansert geriatrisk sykepleie til andre pasientgrupper/spesialiteter. Denne modellen har fagmiljøet arbeidet videre med, men arbeidet ble stilt i bero i forbindelse med nedsettelse av arbeidsgruppen som følger opp SAKS-prosessen (se over). Skissen skal tas med i instituttets arbeid for å komme frem til en varig bruk av de 40 studieplassene. I tillegg kan det være aktuelt å inkludere sykepleieemner i andre, eksisterende masterprogrammer ved instituttet. Masterprogrammet i Avansert geriatrisk sykepleie vil særlig kunne styrkes med flere studieplasser og ta i mot flere sykepleiersøkere enn i dag.

En nedleggelse av mastergradsprogrammet i sykepleievitenskap, vil få noen konsekvenser for Mastergradsprogram i Avansert geriatrisk sykepleie, fordi disse to programmene har felles emner. Arbeidet som gjøres for varig løsning, vil måtte også fokusere på å ivareta denne utfordringen på en god måte.

Instituttet vil i løpet av denne prosessen også vurdere å ta opp igjen diskusjonen om ønsker og behov fra dette fagmiljøet som tidligere er lagt bort, for eksempel internasjonalisering.

En konkret plan for midlertidig omdisponering av de 40 studieplassene ved opptaket i 2017 vil meldes inn til UiO innen 1. oktober i tråd med universitetets Årshjul for programportefølje og opptaksrammer. Konkrete planer for varig endring av porteføljen vil ferdigstilles våren 2017 og meldes inn til UiO innen 1. april 2017 slik at tilbud og opptak i 2018 baseres på den nye porteføljen.

Instituttleder ber om at instituttrådet stiller seg bak følgende:

Instituttrådet på HELSAM anbefaler at masterprogrammet i Sykepleievitenskap avvikles og har sitt siste opptak studieåret 2016/2017. Det legges til grunn at de 40 studieplassene omdisponeres midlertidig til instituttets øvrige masterportefølje for opptak til studieåret 2017/2018. Innen 1. april 2017 er en varig endring av masterporteføljen utarbeidet. Saken fremmes til videre behandling i Det medisinske fakultets styre.